

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

з дисципліни «АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ПРАКТИКИ В ХОРЕОГРАФІЇ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

За спеціальністю 024 «Хореографія»

Галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Кваліфікація: магістр хореографії

Освітньо-професійна програма – Хореографія

Кількість кредитів – (90 год.), з них: аудиторних – 50 (6 год. - лекційних, 40 год.- практичних, 4 год.- семінарських); самостійної роботи студента – 40 год.

Форма навчання – денна

Рік підготовки – 6,

семестр – 11

Компонент освітньої програми – основна (дисципліна вільного вибору).

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу – Сосіна Валентина Юріївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства.

Контактна інформація: Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11 (головний корпус) і 79005, вул Дж. Дудаєва, 8, кафедра хореографії та мистецтвознавства. м. Львів.
e-mail: valentina.sosina@gmail.com

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає в ознайомленні студентів з різними напрямками арт-терапії, формуванні знань, вмінь і навичок організації та проведення практичних занять з використанням практик арт-терапії.

Завдання курсу полягає у вивченні сутності психологічної допомоги методами арт-терапії, вивчення умов та ситуації, які передбачають застосування методів арт-терапії в практиці хореографії під час роботи з дітьми та дорослими, гармонізація розвитку особистості через розвиток здатності самовираження і самопізнання.

Основні завдання дисципліни:

1. Ознайомити студентів з різними практиками арт-терапії.
2. Ознайомити студентів з методикою проведення занять з арт-терапії під час роботи з різним контингентом населення.
3. Озброїти студентів знаннями щодо необхідності та доцільності проведення занять з арт-терапії як засобу самовираження танцюристів.

Програма розрахована на один семестр і передбачає теоретичні (лекційні), практичні й семінарські заняття та самостійну роботу студентів.

На лекціях подаються відомості щодо значення арт-терапії, її різновидів, визначення психологічного, творчого, реабілітаційного, лікувального, гуманістичного та ін. впливів. Визначають роль танцювально-рухової та музичної терапії у системі підготовки артистів хореографічного жанру, розглядаються причини використання. Крім того студенти вивчають основні засоби арт-терапії, які можна застосовувати у системі хореографічної освіти.

На практичних заняттях студенти вивчають різновиди арт-технік, художньо-пластичні формами арт-терапії, оволодівають методикою проведення занять з арт-терапії з особами різного віку, а також під час занять хореографією.

Самостійна робота студентів проводиться протягом усього навчання і передбачає самостійне вивчення студентами рекомендованої літератури, підготовку до практичних і семінарських занять, написання, рефератів і складання завдань, підбір відповідного музичного супроводу за обраною темою.

Облік успішності проводиться у формі біжучих заліків за пройдені теми, а також семестрального заліку у строки, передбачені учбовим планом.

В процесі опанування програмного матеріалу з дисципліни «Арт-терапія» студенти **повинні:**

1. Засвоїти знання й вміння теоретичного та практичного матеріалу.
2. Оволодіти основними методами проведення танцювально-рухової терапії з різними верствами населення.
3. Вміти використовувати засоби і методи арт-терапії для розвитку творчого потенціалу і креативності танцюристів.
4. Вміти підбирати засоби арт-терапії в залежності від поставлених завдань.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: разом з опануванням навчальної дисципліни «Арт-терапія» студенти вивчають такі дисципліни: «Методика роботи спортивного хореографа», «Методика роботи у професійному

танцювальному колективі», «Методика дуетного танцю», «Методика викладання хореографічних дисциплін», проходять виробничу практику.

Навчальний контент

Назви змістовних тем	Розподіл годин			Результати навчання
	Разом	Лекц./се мін./практ.	Сам. р-та	
Тема 1. Теоретичні засади арт-терапії.	6	2/2	2	Історія розвитку арт-терапії. Особливості арт-терапії як методу. Форми арт-терапії. Організація групової арт-терапії (ролі і функції арт-терапевта, організаційні процедури тощо).
Тема 2. Види арт-терапії.	22	2/0/10	10	Гуманістична терапія мистецтвом. Основні положення гуманістичної психології. Особистісно-орієнтований підхід у арт-терапевтичній практиці. Психодинамічна терапія мистецтвом. Психотерапевтичні відносини у арт-терапевтичному процесі. Діагностика в арт-терапії. Символ та його застосування у сучасній арт-терапії. Природа і функції символу. Діагностичний потенціал арт-терапевтичних технік. Межі методу арт-терапевтичної діагностики. Малюнок – як проєкція внутрішнього світу людини.. Види арт-терапії. Загальні уявлення про зображувальну терапію. Загальні уявлення про музичну терапію. Механізми впливу музики на людину. Використання музикотерапії у хореографічному мистецтві. Теоретичні засади казкотерапії. Можливості казки як терапевтичної метафори.
Тема 3. Різновиди арт-технік.	32	2/2/14	14	Загальні уявлення про зображувальну терапію. Загальні уявлення про музичну терапію. Механізми впливу музики на людину. Використання музикотерапії у практиці підготовки хореографів. Танцювально-рухова терапія. Танець і терапія в історичному контексті. Використання тілесно-орієнтованого підходу у танцювально-руховій терапії (ТРТ). Основні техніки ТРТ. Рольова імпровізація. Значення ТРТ для розвитку креативності, виразності танцюристів.
Тема 4. Методика проведення танцювально-рухових занять для різних верств населення	30	0/0/14	16	Методика проведення танцювально-рухових занять для різних верств населення Вивчення танцювально-рухових вправ для дітей і дорослих. Особливості підбору музичного

				супроводу для занять ТРТ. Акторський тренінг, гімнастика почуттів. Візуалізація образів.
Разом	90	6/4/40=50	40	

Формування програмних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 1 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 2 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3 - Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4 - Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності.

СК3. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії.

СК5. Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.

СК6. Здатність розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології.

СК7. Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу.

СК8. Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

СК14. Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.

СК15. Здатність здійснювати художньо-просвітницьку діяльність з метою пропаганди хореографічного мистецтва.

СК 16. Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності у сфері хореографії.

Програмні результати навчання:

ПР1. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.

ПР2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.

ПР3. Організувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.

ПР4. Використовувати комунікаційні технології для професійних контактів, брати участь у дискусіях з проблем розвитку мистецтва та освіти.

ПР10. Організувати навчально-виховний процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.

ПР11. Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.

ПР12. Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.

ПР13. Вміти створювати різні види навчально-методичних видань з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу. Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

Положення ЛДУФК http://www.ldufk.edu.ua/files/tekst_fail/dokumenty%20LDUFK/polozhennia_pro_opytuvannia04%2020.pdf

Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Система оцінювання та вимоги

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	ВИД КОНТРОЛЮ	БАЛИ
Практичні та семінарські заняття	Відвідування занять є важливою складовою навчання. При пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу	Присутність на заняттях максимальна оцінка складає не більше 20% від 25 балів (5 балів)
Виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань	Враховується активність студента під час практичних і семінарських занять, участь у словесному опитуванні, виконання індивідуальних завдань, правильність та відповідність підбору вправ і комплексів	За активність студента під час аудиторних занять максимальна оцінка складає не більше 40% від 25 балів (10 балів)
Виконання завдань до заліку	Враховується якість і правильність виконання завдань, вміння керувати групою, проводити комплекси вправ, грамотно оперувати термінологією, враховується правильність відповідей на контрольні запитання до заліку	Максимальна оцінка становить 40% від 25 балів (10 балів)
	Всього:	25 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	75 балів
	Загальна оцінка:	100 балів

14. Рекомендована література

Основна

1. Вознесеньська О. Арт-терапія в роботі практичного психолога : Використання арт-технологій в освіті / О.Вознесеньська, Л. Мова. К. : Шкільний світ, 2007. 120 с.
2. Енциклопедичний словник з арт-терапії / О. Л. Вознесеньська, О. М. Скар, О. А. Бреусенко-Кузнєцов, О. О. Деркач., Л. В. Мова та ін.; [за заг.наук.ред. О. Л. Вознесеньської, О. М. Скар]. К.: Видавець ФОП Назаренко Т.В., 1017. 312 с.
3. Ільченко І.С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів / І. С. Ільченко. – Умань: Видавничо-поліграфічний цент «Візаві», 2013. – 150 с.
4. Теорія і практика арт-терапії : навчально-методичний комплекс / Уклад. І. В.Бабій. Умань, Алмі – 2014.

Допоміжна

1. Скар О. Арт-техніка «колаж»: діагностичний і терапевтичний потенціал / О. Скар, К. Реброва // Простір арт-терапії: Спадок десятиліття : [Зб. наук. статей]. – К., 2012. – С. 125-137.
6. Цимбала О. Застосування арт-терапевтичних технік в сучасних умовах навчального процесу у вищому навчальному закладі / О.Цимбала // Простір арт-терапії : [Зб. наук. праць] / УМО, 2016, ВГО «Арт-терапевтична асоціація», 2016; [Редкол.: Лушин П.В., Чуприков А.П. та ін.]. – К. : Золоті ворота, 2016. – Вип. 2 (20). – С. 100-107.
7. Шамлян К. Проективні методи дослідження особистості : підручник / К. Шамлян, М. Кліманська. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 466 с.
8. Садова І.І. Артотерапія як сучасний метод у системі соціальної роботи педагога з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://iibb.rivn.gov.ua/cgi-bin/irbis.nbu/cgiiibis/64.exe?C21.COM*2ЛІ2!DBN*UJRN&P21DBNeUJRN&IMAGE_FILE_DO_WNLOAD-1&lmage_filc_namc-PDF/apko_2012_3_26.pdf

15. Інформаційні ресурси

1. <http://vsetesti.ru/>
2. <http://www.voppsy.ru/>
3. <http://www.psychology.ru/>
4. <http://www.psyche.ru/>